

К Ы А Й Ы Ы Ы Ы А Ѓ А

ҮРДҮК ДЬУЛУУРУВАН

Итинник сибээс салтыг көктүр. Быйыл «Мүгүдэй» сөхсө Бөлүккө — Түмөн

ҮЛЭНЭН БЭЛЭХТЭР

«Нкутсе л ь с т р о й» мехучастогын Василий Борисов са-лайаччылаах тутуутун биригээдэ пятилетка түмүктээнинээх сылын былаанын өссө ыам ыйын ортоугар толор-бута. Биригээдэ сыл сабаланыбыттан 172,3 тн, солк. тутар-тангар үлэлэри толорон соци-листическай куотала-ныга бастаан иһэр.

12 кеартиралаах па-мельнай дьизин тутуу-га Саха АССР үгүлээх тутууччыта Николай Никитов, Роман Семенович Ми-хайлов, Николай Нико-лаевич Новгородов уо. д. а. үлэ үтө холо-бурун көрдөрөллөр.

Тутааччылар ССКП XXVII съездин нерсе биллэриллибит 27 ок-суулаах үлэ демадала-рыгар үрдүн сорукутары туруорунулар.

Р. АРЖАКОВА.

х х х

Улобу-дьяабы хаач-чийы производствен-най управлениетын атах таганын өкорооччула-ра сыл сабаланыбыт-тан 60,3 тн, солк. өгөнү өгөрөн былаан-нарын 11,7 тн, солк. куотардылар.

А. ОКОНЕШНИКОВ.

х х х

«Сел: хезг е х н и к а» холбошук фермалары м е х а низациялааһына линейнай-тагар учаа-стага сыл ааспыт 5 ылыгар 39,8 тн, солк. тангар үлэлэри өкөрөн соруудабын 191,1 бы-рыһыан толордо. Ман-на ордуң таһаары-лаахтын сөгүшүн Нико-лай Николаевич Ксено-фонтов, раббай Семен Семенович Алексеев уо. д. а. үлэлээтилэр.

Ф. ТИМСФЕЕВ.

ГӨНУРГЭСТЭЭБИ аа-баат эинэни дабайар-быттан кытта Таатта урах үнүорту солооһунуарын куоһ урсуна көстө түс-тэ. Урэх угун-ситим сал-ванар сыһыналарын биригээстэрин хонноор олохсуйбут Туолбут сайы-лык мантан адыс чугас. Кини тыа саратыгар ту-туллубут икки мандиэни-нээх уопсай дьыага ырыах-тан дьалдэйэр.

совхоз 10 манньыкыттаах «Эрчим» комсомольскай-ахчаат фермата быларыан иччэ манна сайылаабыта. «Эрчимнэр» сезон устата фуражнай ынах ахсытан 1140-нуу килограмм ууту ыан ибэһээтэлибидарын ыраарыан аһары төлөр-бүттүрү.

— Быыл дабаан үтү ааспыт сайынтан итэһэс маһың дин санаабыңыт. Өссө тэрээһин, хаачыла-

САЙЫЛЫК КЫРГЫТТАРА

Сайылыкка күнүскү ыам үгөнө. Манньыкыт-тар ынагы даага өр уул-пакка таһаара өхсөөрү сыһыданньк тутталлар. Ферма старшайа, ыччат наставнига Х. С. Дьячков-скаяттан уратылар бары орто оскуоланы икки-үс сыллаабыта бүтөрбөт кыр-гыттар. Ити да буоллар кинилэр сүөһүнү көрүү-ларайы, үтү ыаһын кистэлэнтэрин бэрт элбэри билдэллэр тутта хараха быраарыллар. Ынахтары көөнчөрбөһөн того-хаа аһаппакка, киири-хомуру ыабакка, аэттээбэккэ эр-титиниктөн таһаарбаттар. Ол иһин үтү ыама күн ахсын үрдээтэр-үрдүүр. Арымак хонук иһигар күн-нээри ыам 2 центнер кэ-рингэ абыллыһа.

Кара Маркэ аатынан аһаппакка, киири-хомуру ыабакка, аэттээбэккэ эр-титиниктөн таһаарбаттар. Ол иһин үтү ыама күн ахсын үрдээтэр-үрдүүр. Арымак хонук иһигар күн-нээри ыам 2 центнер кэ-рингэ абыллыһа.

Кара Маркэ аатынан аһаппакка, киири-хомуру ыабакка, аэттээбэккэ эр-титиниктөн таһаарбаттар. Ол иһин үтү ыама күн ахсын үрдээтэр-үрдүүр. Арымак хонук иһигар күн-нээри ыам 2 центнер кэ-рингэ абыллыһа.

Кара Маркэ аатынан

аһаппакка, киири-хомуру ыабакка, аэттээбэккэ эр-титиниктөн таһаарбаттар. Ол иһин үтү ыама күн ахсын үрдээтэр-үрдүүр. Арымак хонук иһигар күн-нээри ыам 2 центнер кэ-рингэ абыллыһа.

Манньыкыттар ынахтары ыан бүтөн үтү тутар кууһуга утуу-сүбүү кели-тэлээн иһиллэр. Күннээри ыам дьезиник ылан ким төһөнү ыабатын көрөдөр, тэтиһиллэр. «Хайа, Аня-лаах Груни бүгүн маһаа элбэри ыабыттар дин», — дьээн дьуоталарын Аня Дьячковскайы уонна Аграфена Колесованы хай-баатылар. Кинилэр итин-ник күн ахсын түмсөн кэпсэтэллэр, бэйэ-бэйэлэ-рин кытта куоталаһан, көрүтүһэн үлэллэллэр.

Туолбут сайылыкка кү-нүскү үлэ улам намы-рылар. Ынахтар далтан тахсан маччийэр сирдэ-рин дьизин хотороһуу су-бустулар.

Сайылык кыргыттары үтү-аһы дэлэртэ бүт-түүн түрүмүттэр, маччи-ран ийдарыгар ылыммыт сорукутары толорорго би-гэ араллаһтар.

П. ПОПОВ.

Синьоктарга: ферма бас-тык манньыкыта, райсо-вет депутата Аня Дьяч-ковская; манньыкыттар (ханааста) Т. П. Севрос-тина, ферма старшайа Х. С. Дьячковская, О. Н. Выганова, А. Н. Яковлева, М. С. Нустинова, В. А. Шадрина уонна Г. Н. Фе-дотона.

П. ОКОНЕШНИКОВ
фотоһара.

КИНИ БЕРЛИНГЭ ТИЙБИТЭ

Эйэлээх нус-хаа олохто-рун, оролорун-урууларын, чугас дьоннорун хаалларан Ара дойду комсомольскай фронтка барбыт бийиги оройуонмут нүргүн уелат-тара кыргыһы толоруугар хорсуунук сариллэспиттэрэ. Кинилэртөн сөрөхтөрө кы-айы-хотуу көтөлөнөн тө-рөөбүт Чурапчыларыгар артыаллэбиттэрэ.

1945 жыл. Муус устар бүтэйик күнүрө. Остоох арбаар Берлинга ыма-рыктаах кыргыһылар ба-рыттан маччийэр сирдэ-рин дьизин хотороһуу су-бустулар.

Ол быһаарылаах күн-нэргэ Сылантаан Гаврил Инокентьевич Макаров штурмалаар аэрээккэ хорсуунук өхсөспүтэ. Кини довтолорупуун кыһа хара-на буолуута биһр дьлөнн штурмалаабытара. Олүү-сүтүү элбээбитэ. Уһууэ мандиэнигэ тийгэ остө-хтөрү суох өкөрөн баран көрүмүттэрэ: иккэйбэ эрэ ордон хаалбыт этилэр. Иккэй биһр хоско көтөн түспүттэрэ. Остоөхтөр сап-пак аанынан куопуттара биллибитэ. Харанарын бар-быта. Ол дойду түүнэ олус хараһа буолара. Инньэ ынан тохтуурга күһалли-

биттэрэ. Хас да сууккава утуйбикка, ааныа аһаба-ка сыдыбыт буйуттар ыалас соһустук нуктани ылыттыра...

Күн тахсыта Хабырыл-ла аһуктан кэлбитэ, Туран түһүтүнэн уулуссаны өтөс ынан көрбүтэ: дьлэ-лэр ааныарыгар кыһы бы-лаах бөгө ыһаммыт. Со-ветскай патриулар хаамса сыдыһаллар. Уу-чууһуу. Хабырылла сирей-хараа сирдым түстө, маһа үөр-дэ. Сана таһааран: «Дьэ, бу аата үчүгэй!» дьнэтэ. Онтон доһоро ойон турда, мичик ыһна, Хабырылла-ны хам кууһан ылан уу-раата уонна «Ура! По-беда!» дьон хаһытаан то-но барбат дуо.

Советскай буйуттар бу камыга Рейхстаг үрдүгэр кыһы былаах тэлээрби-тин илэ харахтарынан көрбүттэрэ, кыргыһы хонуттуттан тымыһаах ор-дубут довтолорун көрсөн «йтен, сүрөхтөн сүһпөт кү-нү уруйдуу-айхаллым тур-буттара.

Ити курдук Ара дойду Улуу саринтин бары ыардарын тэбис-тэбисэ туораспыт саха саллаһа уодаһынаах остөбү арба-вар тийгэ самарсан бөй-тин бөйбүдү суолун үү-мүктээбитэ.

И. МАКАРОВ,
сэрин уонна үлэ ветерана.

СУОХ БУОЛЛУН СЭРИИ

Басыга биһгэ төрөөбүт-төр иккэйбэ элбэбит. Уба-ким, Константин Осипович Оконешиков, 1943 жыл-лаахха аатыһыһа кыр-гыһы хонуттуттар өлбүтүн туһунан биллэрин кэлбитэ. Кэпсэни, 1944 жыл ыла иһигар, сулууснаалабыт сайын командира Риза-метта: «Маджай лейте-ант Оконешиков, Кон-стантин Осипович Ара дойду Улуу саринтин II степенэ орденнаан наһараадала-ммыт (олбүтүн кэһи) туһунан докумуону уонна ордены ылаһабын. Бу аһи-ги таппалаах уолгут туһу-ниң ойдобу буолуохтун.

Эһиги сүтүкүт ырын бийиги дьириник ойдуубут уонна олоххут бары ыра-хан түгэниригэр кини өкөрбүт хорсуу быһыһыан. Ийэ дойдуттар үтүөлүн-өгөтүн умуһхтара суёа дьизин эрэнбөт» дьизин өө хоһоонноох сурту түһү-пүт. Сэрин ыар сылларын өтөһкө түөрүүрбүтүтүт сымлаат убайым, суох да буоллар, бөһө түрөх, күүс-көмө буолбута.

Билигин миһи уон өдө-лоох ийэбин. Оролорум ба-ры үлэбит, үтүстөрө оло-лоох-уруулаах дьон буол-дулар. Улаханым Василий —оскуола директора, Кон-стантин —бирлядыһыр, Евдоким —политрафлетка, Мария —классир, Елена үрдүк төрөһи бүтэрбитэ. Осип —механизатор, Ам-

кара Мээдиги кыһы су-ран туһунан таһаарса сым-дээн олоһун доһорун буд-бута. Натана Благовеще-нааһа институтка үөрэнэр. Екатерина —институтка, Николай сүөсүһүтүнэн үлэ-лиһэр, Паша Якутскайга педучалиһера үөрэнэр.

Советскай нуруот түгэ-ровскай башыһык кыһыһы-тын 40 сылын бэллэтиннэ көрө-бөлүө камыга бийиги, сэрин сылларынналар эдэр кыһыһа дьон, аһыһыт олох-мутун аргыһа санаан көр-дөһүтүмэ Улуу Кыйыһы хааччыһыт хаан-уруу Коммунистическай партия-бытыгар, киһи аймары фа-шистскай кулуттааһыннан быһаһабыт албан ааттаах Советскай Сэбиллэнилээх Күүстөрбүтүгэр нукура суох махталбыт өссө күү-һүрэр, ол умкулубат кэл тутуһан да көмөдүһмөт күндү сыманын ордук дь-иринниң ойдуубут.

АХШ сэрининэн иһриги-рэр эрчимтэлэрэ киһи ай-мары саринга умса аһыһа-га, төрөөбүт ийэ бийикпи-тин иһириң үкүүртэ суу-дайалларын аһаран-сатаран туран бырачыһаһыһын. Оролорбүт, сымниэрбүн, бар-дьоммут сана сэрин алдырхайын билбөттүрүн туһугар. Сир үрдүгэр айа-дыалаһа туругууларын ту-һугар өссө дуулуурдаахтык, түмсүүлээхтик өхсүһүбүт!

П. ОКОНЕШНИКОВА,
Герой-ийэ.

—Якутскай тимар суолу тутууга кэлбит предприя-тиелары, тутуу тарилтэлэ-рин кытары шөфтөһүн са-на дуоһабыр түһэриһтэ.

Бийиги үтүс өрүтээх көмөбүт шөфтөһөр оройуонмут экономикага бөйүгөһүнүгэр төһүү бу-ларынан кини туттабыт.

Ленинскэй оройуону кы-тары шөфтөһингэ чопчу манньк элбөх үлэ ыты-лыһна дьизин эһиэһи өссө эрдэ. Ол эрээри Нерюнгри ити оройуон совхозтарыгар тутуу матырыйаалларын толору түһүмүт 28 мас-сынаалаах икки автоко-лоннааны ыһыһыта, бийиги профилакторийытыгар оро-йуон үлэһиттэрин бастагы бөлөбө кэлэн сыһыһаһан барбыта. Быыл Ленинскэй-дөргэ прачечнайдаах баан-

нык комбинатын, «Ньур-ба» совхозка 100 миһета-лээх үлэ уонна сыһыһаһан лааһырын, 70 миһета-лээх оёо сайынны лааһы-рын базаларын, тимир-бетон оёһукутар сымаста-рын тутарга, сылга 1—1,5 молуһуөн солкуобайдаах тутууну ыһтар кыамта-лаах тутар-тангар учааста-гы тарыйаһа көмөдөһүө-пүт, оройуонтан 50 киһи-ни профилакторийга сым-наһаһыһыт. Итилэри олох-хо кыллэрингэ үлэ саһала-на. Оттон Ленинскэй оро-йуон Нерюнгрига сылгы иһтэр учаастагы тарыйа-рга көмөдөһүөхтээх, 15 тон-на үтү оёһукутары биһ-рлэхтээх, 20 тонна балы-гы булуһаһаһаах, 50 үө-рөннээһини сымнаһаһа-уаах. Хардарыта шөфтөһөн

үлэлээһингэ ордук актив-найдык кыттыһыт коллек-тиһтар наһараадалаһаһа-ра.

Быһыһыһыттан шөфтөһи-нэ саһа киирсэбит Орто Халыма оройуонун кытары үлэ эһир итинник бары-лаах тариллээһэ.

Бийиги куоратпыһаһар Ара дойду Улуу саринтигэр Ылайыам 40 жыл туолуу-та кининик бэллэтиннэ. Оһиө шөфтөһөр оройуонна-рыт делегациялара —сэрин уонна үлэ ветераннара кэлэ сырыттылар. Арыһах хону-туһан Нерюнгри чулуу үлэһиттэрэ саха нуруотун үтөс буолбүт сайынны бы-ра аһыһыһыктырын — ыһыһаһарын көрө ғыа сир-ринээһи доһотторугар ыһа-рыһаһаах маһыт буолан иһиллэхтэрэ. Ол кэһиниһтөн

куораттарбыт, шөфтөһөр оройуоннарыт делегациялара кыттыһы-лаах саһалыһа ыһыһа. Не-рюнгрига тариллээһэ. Итин-ник национальнай хаһаан-наах уонна интернацио-нальнай ис хоһоонноох бы-раһыһыһыһы кыттыһыһы үтүө үтөһкэ кубулуларга кыһаһаһыһыт.

Шөфтөһөн биһгэ үлэ-лээһин ити нурудук саһа-нан баран иһнээ. Ол би-һиһаах бариһыһыгар хаһа-аһыһыһаһыһы да, соһра-на-й-культуриһы да сору-кутары сүһиһиһлээһитик бы-раһаарга, хаһи-уруу Ком-мунистическай партияһыт XXVII съездин доһойнай-дык көрсөргө көмөдөһүөһэ.

Интервьюну ылла
Н. ЧЕРНОГРАДСКАЯ,
бийиги общ. көрр.

